

ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਸਿਵਲ

ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ.

ਅਭੈ ਚੰਦ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਰਾਮ ਚੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1964 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 543.

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ (1963 ਦਾ XLVII)- S. 34— ਪਿਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪੁੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪੰਜਾਬ ਆਕੂਪੈਂਸੀ ਟੈਨੈਂਟਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਪ੍ਰੋ ਪ੍ਰਾਇਟਰੀ ਦੀ ਵੈਸਟਿੰਗ) ਅਧਿਕਾਰ) ਐਕਟ, 1952 (1953 ਦਾ VIII) ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸੰਪੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦਾ 1/2 ਹਿੱਸਾ ਹੈ—ਕੀ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਆਕੂਪੈਂਸੀ ਟੈਨੈਂਟਸ (ਵੈਸਟਿੰਗ ਆਫ ਪ੍ਰੋਪ੍ਰਾਈਟਰੀ ਰਾਈਟਸ) ਐਕਟ, 1952 ਦੀ ਧਾਰਾ 10, ਕਿਸੇ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਦੀ। ਜਿੱਥੇ ਕਾਬਜ਼ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੇ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਪੁੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਕੱਲੇ ਐਲਾਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਸਾਂਝੇ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਦੇ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1963 ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰਾਹਤ ਕਲੈਕਟਰ ਤੋਂ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਅਧੀਨ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਮੰਗੀ ਜਾਵੇਗੀ।

1908 ਦੇ ਐਕਟ V ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 44 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ.ਯੂ., ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, ਸਿਤੀ 14 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1964 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਿਰਫ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰ. 1 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੁੱਦਾ ਨੰ. 21 ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਹਾਲਾਂਕਿ ਆਪਣੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ

ਸੋਧਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ 28 ਤਾਰੀਖ ਤੱਕ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰਾਹਤ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਅਪਰੈਲ, 1964 ਮੁਦਈ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਜੇਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਕੇ.ਸੀ.

ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਡੀਐਨ ਅਗਰਵਾਲ ।

ਨਿਰਣਾ

ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ.—ਬਿਨੈਕਾਰ ਅਭੈ ਚੰਦ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਰਾਮ ਚੰਦ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ, ਜੋ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ 100 ਤੱਕ ਦਾ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਸੀ, ਆਖਰੀ-ਦੱਸੇ ਗਏ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਦੇ ਸਨ। ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਆਕੂਪੈਂਸੀ ਟੈਨੈਂਟਸ (ਵੈਸਟਿੰਗ ਆਫ ਪ੍ਰੋਪ੍ਰਾਈਟਰੀ ਰਾਈਟਸ) ਐਕਟ, 1952 (1953 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 8), ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਐਕਟ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, 15 ਜੂਨ, 1952 ਤੋਂ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ । ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਵਾਬ 1 ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰਾਸ਼ੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ-ਜਵਾਬਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਇਸ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅੱਧੀ ਰਕਮ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ, ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਕਿ ਕਬਜ਼ੇਦਾਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਦਲੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ। ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ-ਜਵਾਬਦਾਰਾਂ ਨੇ 'ਉਸ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਪਿਤਾ' ਵਿਚਕਾਰ ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਪਿਤਾ ਵੱਲੋਂ ਲੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1.

ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਨੇ 14 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1964 ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਅੱਧੀ ਰਕਮ ਲਈ ਮਨੀ ਡਿਕਰੀ ਲਈ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰਾਹਤ

ਜੇੜਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਇਸਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਰਕਮ 'ਤੇ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਅਦਾ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਖਾਸ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਅਧੀਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅੱਧੀ ਰਕਮ ਲਈ ਮਨੀ-ਡੀਕਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬਿਨੈਕਾਰ ਲਈ ਉਪਲਬਧ. ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਨਟੇਸਾ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਈਅਰ ਬਨਾਮ ਮੰਗਲਾਥਮਲ (1) ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਾਲਸ਼, ਜੇ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਪੈਸੇ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇੱਕ ਰਿਸ਼ੀਵਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੈ। ਹੁਕਮ-ਧਾਰਕ ਦਾ ਅਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਡਿਕਰੀ ਧਾਰਕ ਦੀ ਨੂੰਹ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਫ਼ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਇਹ ਪੈਸਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦੀ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਇਦਾਦ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸੰਪਤੀ ਡਿਕਰੀ ਧਾਰਕ ਦੇ ਨਾਲ ਮੈਨੇਜਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਬਿਨਾਂ ਨਤੀਜਾ ਰਾਹਤ ਮੰਗੇ ਡਿਕਰੀ-ਹੋਲਡਰ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਵੰਡ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ 1 ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਲੈਕਟਰ ਜਵਾਬਦੇਹ 1 ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਰਕਮ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿੰਗ ਕੋਰਟ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਇੱਕ ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਵਸੂਲੀ ਹੋਈ ਰਕਮ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ-- "ਜਿੱਥੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਹੈ, ਜੋ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ; ਉਹ ਇਸ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡੇਗਾ।" ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਵਿਵਾਦ ਇਕੱਲੇ ਕਲੈਕਟਰ ਕੋਲ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ

ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨਿਪਟਾਉਣ ਲਈ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਇੱਕ ਆਮ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਦੀ ਰਕਮ। ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਵੰਡ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਰਕਮ " ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੁਲੈਕਟਰ ਕੋਲ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਪੜਾਅ ਨਹੀਂ ਉੱਠਦਾ, ਜਿੱਥੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬਾਰੇ ਇਸਲਈ, ਸਥਿਤੀ ਉਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਇੱਕ ਰਕਮ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਬੇਸ਼ੱਕ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਰਕਮ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ 1 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤੁਰੰਤ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਸ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵੰਡ। ਤਾਂ ਜੋ ਮਦਰਾਸ ਕੇਸ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਢੱਕ ਨਾ ਲਵੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਟੀ ਐਮ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੁਲੈਕਟਰ ਤੋਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ *ਦੇਵਕਾਲੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕੋਇਰ ਬਨਾਮ ਕੇਦਾਰ ਨਾਥ (2) ਅਤੇ ਸ਼ਿਓਪਰਸਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਮਨੰਦਨ ਪ੍ਰਸਾਦ ਨਾਰਾਇਣ ਸਿੰਘ (3)* ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਾਇਮ ਕਰ ਸਕੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਕੁਝ ਦਰਜੇ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਚਰਿੱਤਰ ਜਾਂ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਿਨੈਕਾਰ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਹੱਕ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਕੋਲ ਪਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਹਿੱਸਾ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕੇਸ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਮਦਦਗਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ 1. ਬਿਨੈਕਾਰ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ *ਇਨ ਰੀ ਚੀਏ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਆਫ ਸਟੈਂਪਸ, ਯੂਪੀ ਬਨਾਮ ਇਕਬਾਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਬਹਾਦਰ (4)*। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਇੱਕ ਸਥਾਨਕ ਕਨੂੰਨ ਅਧੀਨ

ਜ਼ਮੀਨਦਾਰੀ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਰਕਮ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਸੀ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਦਾਅਵੇ ਲਈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਮਰੱਥ ਸੀ ਜਾਂ ਕੀ ਇਹ ਹੋਰ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਰਕਮ ਲਈ ਪੈਸੇ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ। ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਜੇ.ਡੀ. ਸ਼ਰਮਾ, ਜੇ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਾ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਦੇ ਰਖਵਾਲੇ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੈਸੇ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੰਧਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੋ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤੇ ਤਹਿਤ ਅੱਧੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ, ਜਿਸ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਅੱਧੀ ਰਕਮ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਕੱਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਮੈਂ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਇਸ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਰਜ਼ੀ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਿਰਾਂ, ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਰਾਹੀਂ, 29 ਨਵੰਬਰ, 1965 ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਹਨ।

ਬੀ. ਆਰ. ਟੀ

Disclaimer:

ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Raj Rani